

(อม.๓๕)

คำพิพากษาศาลฎีกา

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ.๘/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ.๑/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	{	นางสาวฟ้า เมืองไทย ที่ ๑	โจทก์
		นายเทวา เจริญศิริ ที่ ๒	
		นางสาวปานชีวา เมืองไทย ที่ ๓	
		นายจรูญ วรรณกสิณานนท์ ที่ ๔	
		นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(ชั้นไม่รับคำคู่ความ)

โจทก์ทั้งสี่	อุทธรณ์คัดค้าน	คำสั่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๑๓ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖	
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับอุทธรณ์วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗	

โจทก์ทั้งสี่ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และ ๒๐๐ กับขอให้เพิกถอนคำพิพากษาและกระบวนการพิจารณาในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๒๑๕/๒๕๕๖ และคดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๓๑๑/๒๕๖๕ ของศาลแขวงขอนแก่น คดีหมายเลขแดงที่

อ.๑๕๐๓/๒๕๕๖ ของศาลจังหวัดสุรินทร์ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๙๓/๒๕๕๔ ของศาลเยาวชนและ
ครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม กับเพิกถอนคำสั่งในคดีหมายเลขดำที่ อ.๕๓๙/๒๕๖๕ ของศาลแขวง
สุรินทร์ และคดีอื่นที่เกี่ยวข้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องไว้
พิจารณา เนื่องจากโจทก์ทั้งสี่เป็นราษฎรจึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความศาลฎีกา

โจทก์ทั้งสี่อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์อุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ และคำแก้อุทธรณ์ของจำเลยแล้ว เห็นควรวินิจฉัย
ปัญหาข้อกฎหมายเสียก่อนว่า โจทก์ทั้งสี่มีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งไม่ประทับฟ้องของศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือไม่ องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์โดยมติที่ประชุมใหญ่
ศาลฎีกาพิจารณาแล้ว เห็นว่า คำสั่งไม่ประทับฟ้องของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองด้วยเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยว่าโจทก์ทั้งสี่เป็นราษฎรจึงไม่มีอำนาจฟ้องนั้นเป็นคำสั่งที่เป็น
การวินิจฉัยชี้ขาดคดีโดยทำเป็นคำพิพากษาในรูปแบบของคำสั่ง จึงมีผลเช่นเดียวกับคำพิพากษา
ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคสี่ และพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๐
บัญญัติให้คู่ความมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ โจทก์ทั้งสี่จึงมีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้ง
คำสั่งไม่ประทับฟ้องของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าวได้

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ว่า โจทก์ทั้งสี่ซึ่งเป็นราษฎรมีอำนาจ
ฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือไม่ ในปัญหานี้โจทก์ทั้งสี่
อุทธรณ์ว่า โจทก์ทั้งสี่เป็นผู้เสียหายโดยตรง เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดห้ามมิให้ผู้เสียหายฟ้อง

คดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โจทก์ทั้งสี่จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เสียงข้างมากพิจารณาแล้ว เห็นว่า แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง โดยในวรรคสองของมาตราดังกล่าว บัญญัติให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และในวรรคสามบัญญัติว่าวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยในมาตรา ๑๐ ได้บัญญัติถึงประเภทคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้ กล่าวโดยเฉพาะในมาตรา ๑๐ (๑) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ในการนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๑๕ และ ๒๓๒ ยังได้จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขึ้น โดยในมาตรา ๒๓๔ (๑) บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจไต่สวน และมีความเห็นกรณีที่มีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย เพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จึงเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้ไต่สวนมูลแห่งคดีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองถูกกล่าวหาว่ามีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

อันเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
 ทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
 ทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ (๑) ข้างต้น นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 มาตรา ๒๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) ได้บัญญัติถึงกระบวนการไต่สวนคดีของคณะกรรมการป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตลอดจนวิธีการและขั้นตอนการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญา
 ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่า เมื่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
 ไต่สวนข้อเท็จจริงและมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ว่า
 ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามมาตรา ๒๓๔ (๑) ให้ส่งสำนวน
 การไต่สวนไปยังอัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
 ทางการเมืองหรือดำเนินการอื่นตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 ซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยในมาตรา ๗๖ ได้บัญญัติสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญดังกล่าวว่า
 ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติส่งสำนวนการไต่สวน เอกสาร
 พยานหลักฐานและความเห็นให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
 ทางการเมือง หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอาจฟ้องคดีได้เองภายใต้
 เงื่อนไขของมาตรา ๗๗ ทั้งนี้ หลักการเรื่องอำนาจฟ้องของอัยการสูงสุดและคณะกรรมการป้องกัน
 และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดังกล่าวยังมีบัญญัติไว้ชัดแจ้งในพระราชบัญญัติประกอบ
 รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ ว่า
 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตาม
 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ได้แก่ (๑) อัยการสูงสุด และ (๒) คณะกรรมการป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เท่านั้น จึงเห็นได้ว่าศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง

ทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีภายใต้เงื่อนไขและวิธีการดำเนินคดีตามที่บัญญัติไว้เป็นพิเศษในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมถึงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างไปจากการดำเนินคดีอาญาทั่วไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การที่โจทก์ทั้งสองซึ่งเป็นราษฎรฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ขอให้ลงโทษจำเลยซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และ ๒๐๐ จึงเป็นการฟ้องคดีโดยไม่ผ่านกระบวนการไต่สวนและพิจารณาลงมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ อีกทั้งโจทก์ทั้งสองไม่ใช่ผู้ที่มีอำนาจฟ้องคดีตามเงื่อนไขและวิธีการดำเนินคดีตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว และเป็นกรณีที่ไม้อาจนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) ซึ่งใช้บังคับแก่คดีอาญาทั่วไปมาอนุโลมใช้บังคับแก่กรณีนี้ได้ดังที่โจทก์ทั้งสองอุทธรณ์ โจทก์ทั้งสองจึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องของโจทก์ทั้งสองไว้พิจารณานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสองฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน.

(นางมณฑิรา อุซชิน)

(นายวช.เบญจ เศรษฐี)

- ๖ -

(นายเศกสิทธิ์ สุขใจ)

(นายประกอบ ลีนะเปสนันท์)

(นายรังสรรค์ ไรจน์ชีวิน)

(นายศุภมิตร บุญประสงค์)

(นายธนิต รัตนผล)

(นายรักเกียรติ วัฒนพงษ์)

